

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 19 mart 2022-ci il №22 (2633) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik

Hörmətli həmvətənlər!
Sizi Novruz bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinize cansaşlığı və səadət arzulayıram.

Azərbaycan torpağında qədim köklərə malik Novruz bayramı xalqımızın mədəni sərvətlər xəzinəsində layiqli yer tutur. Ulu əcdadımızın zəngin daxili aləminin və nikbin dünyagörüşünün dolğun təcəssümü olan bu el bayramı yüzillərdən bəri varlığımızın ən dərin qatlarına nüfuz etmiş, milli özündürkin təşəkkülünə töhfələr vermiş, ali dəyərlərin daşıycısına çevrilərək insanlarımıza vahid mənəviyyat ətrafında daim bir-birinə yaxınlaşdırılmışdır.

Tariximizin təlyəklü anlaraında gələcəyə inamımızı biz, eyni zamanda, Bahar bayramının bəşər etdiyi mənəvi güc sayəsində qoruyub saxlamışaq. Qloballaşma dalğasının vüsətli dövründə Novruz ənənələrinin müqəddəs ərməğan kimi uca tutulması və bütün rəngarəngliyi ilə yaşadılması əməkdaşlığımızın ifadəsidir.

Məhz parlaq Zəfərimizin qat-qat gücləndirdiyi xoş bahar ovqatı içində, artıq ikinci ildir ki, azadlığına qovuşmuş

torpaqlarımızda hazırda yüksək sürətli genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri aparılışmadır. Yaz etirli bayramı-

miz bizi daha şövqle çalışıb indi rahat nefəs alan bu doğma yurd yerlərini qısa müddətde abadlaşdırmağa və öz

əvvəlki dinc həyatına qaytarmağa ruhlandırır.

Vətənimizin ərazi bütövlüyü naminə canlarından keçmiş

igid övladlarımızın xatirəsinə bu bayram günlərində minnətdarlıqla yad edir, ölkənin müdafiəsiində mətinliklə dayanan Azərbaycan əsgərinə təbriklemərimi yetirirəm.

Əminəm ki, xaricdəki soydaşlarımızın bizimlə birgə azərbaycanlılıq məfkurəsi işığında baharı qarşılamları onların qelbində yurdumuza bağlılıq hissələrini daha da möhkəmləndirəcəkdir.

İrəlidə bizi ümumxalq əhəmiyyətli mühüm vəzifələrin həlli gözləyir. İnanıram ki, hər birimiz yaz fəslinin yeniləşdirici ab-havası ilə həməhəng ruh yüksəkliyi və həmrəylik şəraitində qurub-yaratmaq əzmi nümayiş etdirəcək, Qarabağ böyük qayıdış planımızı uğurla gerçəkləşdirəcəyik.

Hamınıza bahar əhval-rühiyyəsi arzu edirəm. Qoy bu əziz bayram hər evə, hər ocağa bol sevinc, ruzi-bərəkət və firavənlilik gətirsin!

Novruz bayramınız mübarək olsun!

İlham Əliyev
Azərbaycan
Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 mart 2022-ci il

Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-də işgalçi Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı başladığı əks-hücum əməliyyatında əldə etdiyi möhtəşəm Qələbə tekce Qafqaz regionunda deyil, bütün dünyada böyük əks-səda doğdur. Aparılan döyuşlər 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycanın şanlı Qələbəsi, Ermənistan ordusunun tam məğlubiyyəti, kapitulyasiyası ilə yekunlaşdı. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi bütün dünyaya Azərbaycan dövlətinin qüdrətini, ordumuzun nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirdi. Rəsmi İrəvanın öz ordusu barədə yaratdığı "məglubedilməzlik" təsəvvürü yerlə-yeğsan edildi.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Azad Respublikalar Partiyasının sədri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Kamil Seyidov söyləyib.

Partiya sədri bildirib ki, bu gün ordumuz dünyanın ən güclülərindən biridir. Bu, hər bir soydaşımızda qurur doğurur. Vətən müharibəsi zamanı da bunun şahidi olduq. Qazanılan parlaq Qələbə hər bir soydaşımızda qurur doğurur. Əlbəttə, bu, hərbi sahədə aparılan uğurlu islahatların nəticəsində mümkün olub. İlham Əli-

Müzəffər ordumuz qürurumuzdur

yev prezident seçiləndən sonra ölkənin hərbi baxımdan güclənməsi və regionda ən güclü silahlı qüvvəye malik olması vəzifəsini qarşıya qoydu. Bu müddət ərzində ölkəmizin hərbi xərcləri 24 dəfə artıb. Dövlətimizin başçısı program xarakterli çıxışlarında bəyan etdi ki, Azərbaycanın qarşısında hərbi büdcəni artıraraq Ermənistanın ümumi dövlət büdcəsini keçmək vəzifəsi dayanır. 2004-cü ildən etibarən ölkəmiz öz hərbi xərclərini bu vəzifəyə uyğun olaraq hər il artıraraq Prezident İlham Əliyevin müəyyən etdiyi hədəfə çatdı və onu keçdi.

K.Seyidov deyib ki, ölkənin döyuş hazırlığı, modern silahlar və döyuş vasitəleri ilə təchiz olunmuş Silahlı Qüvvələrinin yaradılması, saxlanması böyük həcmde vəsat tələb etdiyi üçün bu hədəfə Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafı sayəsində çatmaq mümkündür. 2006-ci ildə Azərbaycan hərbi xərclərdə daha böyük artım etdi, bu məqsədə dövlət büdcəsindən 750 milyon ABŞ dolları ayrıldı. 2007-ci ildə isə hərbi xərclər 1 milyard dollara

yaxınlaşdı. Nəhayət, 2010-cu ildə bu xərclər 2 milyard 150 milyon dollara çataraq Ermənistanın ümumi dövlət bütçəsinin xərclərini ötdü. Bu, Ermənistan üçün psixoloji baryerin keçilməsi idi və Azərbaycan ərazilərini işgal altında saxlayan tərəf onunla hərbi potensial baxımından rəqabətə girməyin qeyri-mümkünlüyünü anladı.

Azərbaycan hərbi xərclərinin artımını bununla dayandırmadı və ildən-ildə daha da artırdı. 2022-ci ilin dövlət bütçəsindən hərbi və təhlükəsizlik sahəsinə ayrılan vəsatitnə mebləği rekord heddə çatıb: 4 milyard 489 milyon 892 min 429 manat.

K.Seyidov diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizdə 1300-dən çox adda hərbi təyinatlı silah-sursatın istehsal olunması dövlətimizin başçısının ordu quruculuğuna verdiyi xüsusi önenin bariz nümunəsidir. Mühabibə aparan ölkə üçün bunun çox önemli olduğunu bildirən partiya sədri deyib: "Söz yox ki, rəşadətli ordumuz Ermənistanın 30 ilik işgalinə son qoydu və düşməni diz çökdür-

dü. Düşmən məkrli və hiyləgərdir. Ona görə də dövlətimizin başçısı qeyd etdiyi kimi, biz ehtiyatımızı əldən verməmeli, ordu quruculuğunu daim inkişaf etdirməli və hər an hazır olmalıdır. Elə bunun nəticəsidir ki, bu gün torpaqlarımızın hər qarşısını qorumağa qadır olan ordumuz var. Təbii ki, bu uğurları yalnız güclü iqtisadiyyata malik olan dövlətlər qazana bilər. Azərbaycan da məhz belə dövlətlərdəndir".

K.Seyidov vurgulayıb ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin məqsədyönlü daxili və xarici siyaseti nəticəsində Azərbaycanın dinamik iqtisadi inkişafı, torpaqlarımızın işğaldən azad edilməsi və dünya dövlətlərinin ədaləti dəstəkləməsi, işğalçının ifşa olunması istiqamətində işlər uğurla davam etdirildi. Bunlarla berabər, Silahlı Qüvvələrimizin gücləndirilməsi, ordumuzun döyuş qabiliyyətinin daha da yüksəldilməsi, müasir döyuş texnikaları ilə, silah-sursatla təchizatı daim diqqət mərkəzində saxlanıldı. Bu gün də həmin proses davam etdirili-

Partiya sədri ölkəmizin beynəlxalq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsindən də səhbət açıb. Bildirib ki, Azərbaycan dost Pakistan, Belarusdan, Ukraynadan, qardaş Türkiyədən, İsraildən, Rusiyanan və başqa ölkələrdən ən müasir silahlar alaraq daim öz hərbi arsenalını zənginləşdirir: "Hazırda Silahlı Qüvvələrimiz müasir zirehli texnika ilə, artilleriya və aviasiya ilə komplekləşdirilir. Raketdən müdafiə sistemləri, təyyarələr və döyuş helikopterləri alınaraq səmamızın təhlükəsizliyi möhkəm qorunur, bundan başqa, yaxın və uzaqmənzilli böyük dağıdıcı güce malik olan raketlərimiz Ermənistanı vahimə içerisinde saxlayır".

K.Seyidov Azərbaycanın XXI əsrde Zəfər paradı keçirən ilk ölkə olduğunu bildirib: "Bu, ölkəmizin dünya miqyasındaki reytinqini daha da yüksəldib. Zəfər paradı ölkəmizin gücünü, rəşadətli ordumuzun qüdrətini bütün dünyaya təntənəli şəkildə nümayiş etdirdi. "Dəmir yumruq" əməliyyatı adı ilə qalib sərkərdə, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazandığımız şanlı Qələbə xalqımızın qələbə əzminin də əyani təsdiqididir".

Müdafiə naziri Novruz bayramı ərəfəsində hərbi hospitalı ziyarət edib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, martın 19-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti Novruz bayramı münasibətlə Müdafiə Nazirliyinin Baş Klinik Hospitalını ziyarət edib.

Ulu öndər Heydər Əliyevin büstü öünüə gül dəstələri qoyularaq xatirəsi ehtiramla yad edilib.

General-polkovnik Zakir Həsənov hospitalda müalicə olunan bir qrup hərbi qulluqçu ilə görüşərək onların səh-

həti ilə maraqlanıb, tezlikle saqlalaraq xidmet yerlərinə qayitmalarını arzu edib.

Müdafiə naziri Azərbaycan Respublikasının Prezi-

denti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təbriklerini hərbi qulluqçulara və tibb personalına çatdırıb, onlara bayram sovgatları təqdim edib.

Nazir daha sonra hərbi hospitalın əsaslı təmir olunan qərargah binasına baxış keçirib, yaradılan şəraitlə tanış olub.

Məruzə edilib ki, müasir avadanlıqlarla təchiz olunan qərargah binasında xidməti fealiyyətin təşkili üçün hər cür şərait yaradılıb. Bütün otaqlar zəruri mebel avadanlıqları və inventarla tam təchiz edilib.

Müdafiə naziri Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin diqqət

ve qayğısı sayəsində aparılan işlahatlar nəticəsində bütün istiqamətlərde olduğu kimi, hərbi tibb sahəsində de eldə olunan uğurlardan danışb. Tibb işçilərini bayram münasibətlə təbrik edib və xidmətin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verib.

Müdafiə naziri xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində olub

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, martın 19-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzinin əsaslı təmir olunan əsgər yeməkxanasına baxış keçirib.

Məruzə olunub ki, iki mərtəbəli geniş yeməkxana binası yüksək keyfiyyətli qida məhsullarının hazırlanması üçün müasir tipli avadanlıqlarla təchiz olunub. Burada mətbəx və təsərrüfat otaqları, eləcə də ərzaq və əşya anbarları vardır. Yeməkxana kompleksində çörək istehsalı sahəsi də fealiyyət göstərir.

Daha sonra general-polkovnik Zakir Həsənov Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının tədris korpusuna baxış keçirib, əsaslı təmirdən sonra

yaradılan şəraitlə tanış olub. Qeyd olunub ki, tədris korpusunda hərbi elm və təhsil sisteminin daha yüksək səviyyədə təşkili üçün hər cür şərait mövcuddur.

Xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, professor və müəllim heyeti qarşısında çıxış edən general-polkovnik Zakir Həsənov qeyd edib ki, Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərisinə əsasən aparılan struktur işlahatları çərçivəsində Milli Müdafiə Universitetinin yaradılması ilə Türkiyə Silahlı

Qüvvələri modelinin Azərbaycan Ordusunda tətbiqi, o cümlədən hərbi elm və təhsil sahəsinin inkişafı uğurla davam etdirilir.

Müasir dövrdə elmi əsaslarla yanaşmanın vacibliyini qeyd edən nazir elm və təhsilin vəhdət şəkildə tətbiqinin ordu quruculuğunda mühüm rol oynadığını, elecə də aparılan elmi tədqiqat işlərinin praktiki olaraq həyata keçirilməsinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb.

Sonda müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov hərbi elm və təhsil sisteminin daha yüksək səviyyədə təşkili ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib, xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin heyəti尼 qarşısından gələn Novruz bayramı münasibətlə təbrik edib.

Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinə təbriki

Cənab zabitlər, yoldaş gizirlər, miçmanlar, kursantlar, çavuşlar, əsgərlər, matroslar və mülki işçilər!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edir, hər birinize möhkəm cansağlığı, çətin, eyni zaman da, şərəflə və müqəddəs xidmətinizdə uğurlar arzulayıram.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrük siyaseti nəticəsində dövlət səviyyəsində qeyd olunan və xalqımızın ən əziz bayramı sayılan Novruz təbietin oyanışından xəbər verir. Qədim zamanlardan müasir günümüzdək millimənvi dəyərlərin qorunduğu Azərbaycanda Novruzun gəlisi tarixin ən sərt dönenlərində belə özünəməxsus coşqu, sevinc, yüksək əhval-ruhiyyə ilə qeyd edilib.

Möhtərem Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyaset və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşan coxlu sayda böyük layihələr nəticəsində müstəqil Azərbaycan Respublikasında həmrəylik, xalq-dövlət-ordu birlüyü ən yüksək səviyyəye çatmışdır.

Bu gün iqtisadiyyatımızın fasilesiz inkişafı təmin olunub, dövlətcilik ənənələri daha da möhkəmlənilib. Möhtərem Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dövlət və ordu quruculuğu istiqamətində görülən mühüm işlər sayəsində nüfuzu daha da artan Azərbaycan dünya dövlətləri sırasında ən layiqli yerlərdən birini tutub.

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitlərinin 44 günlük Vətən mühərbiyətində göstərdiyi qəhrəmanlıq və fədakarlıq nümunələri sayesində 30 ilə yaxın müdətdə düşmən işğalında olan tarixi torpaqlarımız azad edilərək ərazi bütövlüyüümüz təmin olundu. Bu gün rəşadəti Azərbaycan Ordusu azad edilən ərazilərdə öz mövqelerini daha da möhkəmləndirirək həyata keçirilən bərpa-quruculuq işlərinə də layiqli töhfələrini verməkdədir. Hərbi anda sədəqətə, çətin və şərəflə hərbi xidmətdə fədakarlığa görə hər birinə minnətdarlığımı bildirirəm.

Azərbaycanın suverenliyi, müstəqilliyinin qorunması, ərazi bütövlüğünün bərpası uğrunda canlarından keçən

bütün şəhidlərimizin xatirəsini hər zaman olduğu kimi Novruz bayramı ərefəsində də dərin hörmət və ehtiramla yad edirik. Eyni zamanda, onların valideynlərini, ailələrini, Vətən uğrunda sağlamlığını itirən silahdaşlarımızı, əziz veteranları bayram münasibətilə təbrik edir, onlara ən xoş arzulərimi çatdırırıram.

Bir daha hər birinizi Novruz bayramı münasibətilə ürək-dən təbrik edir, Sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, ailə səadəti və şərəflə xidmətinizdə yeni uğurlar arzulayıram.

Novruz bayramınız mübarək olsun!

**General-polkovnik
Zakir Həsənov
Azərbaycan
Respublikasının
müdafiə naziri**

"Gizir hazırlığı" kursu davam edir

Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində keçirilən "Gizir hazırlığı" kursunun planına uyğun olaraq təlim atış çalışmaları yerinə yetirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, atışdan qabaq kursantların nəzəri biliklərini artırmaq məqsədilə atış hazırlığı üzrə məşğələlər keçirilib. Silahların taktiki-texniki xüsusiyyətləri, onlardan istifadə qaydaları, eləcə də nişanalmalı və atış açmanın digər əsasları öyrənilib, təhlükəsizlik qaydaları çatdırılıb.

Kursantların praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə səhra şəraitində keçirilən təlim atış çalışmalarında əsas diqqət düzgün nişanalmalı qaydalarına əməl etmək hədəflərin vaxtında aşkar edilərək dəqiq atışla məhv edilməsinə yönəldilib.

Atış çalışmalarında verilən bütün tapşırıqlar kursantlar tərəfindən müvəffəqiyətlə yerinə yetirilib.

Baş Qərargah rəisi Quru Qoşunlarında olub

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev Quru Qoşunlarında olub.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Baş Qərargah rəisi əvvəlcə Quru Qoşunlarının Ümumqoşun Təlim Mərkəzinə gəlib, hərbi qulluqçuların taktiki-xüsusi hazırlığının inkişaf etdirilməsi

və müasir döyüş üsullarının praktiki tətbiqi məqsədilə real döyüş şəraitinə uyğunlaşdırılmış təlim nöqtələrinə baş çəkib.

"Komando hazırlığı" kursunda iştirak edən kursantların sosial-məişət şəraitini və təlim-tədris prosesi ilə maraqlanan Baş Qərargah rəisindən mərzu olunub ki, dərsler yenidən üsullar tətbiq olunmaqla

tedris olunur.

General-polkovnik Kərim Vəliyev təlim nöqtələrində kursantların nəzəri və praktiki biliklərinin artırılması üçün keçirilən dərs prosesinin gedisətini izleyib. Tədris prosesini müsbət qiymətləndirən Baş Qərargah rəisi şəxsi həyətin qayğıları ilə maraqlanıb, onları qarşısından gələn Novruz bayramı münasibətilə Müda-

fie Nazirliyinin rəhbərliyi adından təbrik edib.

Sonra Quru Qoşunlarının idarə heyəti ilə xidməti müşavirə keçirilib.

Görülən işlərin təhlilini aparan Baş Qərargah rəisi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusu qarşısında qoyduğu tapşırıq-

ları müşavirə iştirakçılarının diqqətine çatdırıb.

Müşavirədə döyüş hazırlığının və hərbi qulluqçuların peşəkarlıq səviyyələrinin daim yüksək səviyyədə saxlanması, eləcə də bölmələrin və idarəetmə məntəqələrinin praktiki məşq etdirilməsi ilə bağlı aidiyyəti üzrə vəzifələrə konkretna tapşırıqlar verilib.

Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğunun nümayəndəleri Novruz bayramı ərefəsində işğaldan azad olunan ərazilərdə dislokasiya

olunan hərbi hissələrdə olub, hərbi qulluqçularla görüşlər keçiriblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, tədbir-

Hərbi Prokurorluğun nümayəndələri hərbi hissələrdə olublar

lərdə əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad olunub.

Çıxış edənlər xalqımız və dövlətimiz tərəfindən Novruz bayramına verilən yüksək qiymətdən, yazın gəlisiñin bütün ölkəmizdə yüksək əhval-ruhiyyə, coşqu, təntənə ilə qeyd edilməsindən, Novruz ənənələrinin tarixindən, eləcə də qorunaraq gelecek nəsilərə ötürülen bu milli-mənvi dəyərlərin tərbiyəvi əhəmiyyətindən səhərbət açıblar.

Sonda xidmətdə fərqlənən,

yüksək nizam-intizamı ilə seçilən bir qrup hərbi qulluqçu-

ya qiymətli hədiyyələr təqdim edilib.

Azərbaycan Ordusunun Telim və Tədris Mərkəzində Azərbaycan Hərb Tarixi Müzeyinin təşkilatçılığı ilə Şuşa şəhərinin 270 illiyi ilə əlaqədar olunan "Böyük qayıdışın şah əsəri - Şuşa!" adlı tədbir keçirildi.

Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin idarə ve müəssisələrinin, ictimaiyyətin nümayəndələri, Art Accent Akademiyasının müəllim və şagird heyəti, küləvi informasiya vasitələrinin əməkdaşları iştirak etdilər.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad olundu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Tədbiri açıq elan edən Hərb Tarixi Müzeyinin rəisi ehtiyatda olan polkovnik Əzizəğa Qənizadə "Şuşanın işğaldan azad edilməsi Azərbaycan Ordusunun şanlı Qə-

ləbəsidir" adlı məruzə ilə çıxış edərək bildirdi ki, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev tərəfindən Şuşa şəhərinin 270 illiyi ilə əlaqədar olkemizdə 2022-ci il "Şuşa ili" elan olunub. "30 ilə yaxın işgal altında olan Şuşa şəhəri Müzəffər Ali Baş Komandanın sərkərdəliyi, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun şücaəti nəticəsində işğaldan azad edilib.

Vətən mühəribəsində ordumuzun qazandığı böyük Qələbədə Şuşanın azad edilməsi Azərbaycan hərb tarixinin en yaddaşalan, şanlı səhifələrindən. Qoşunlarımızın bölmələri düşmənin gözləmədiyi istiqamətdən müdafiə mövqelərini yararaq təbii reliyefinə görə taktiki cəhətdən alınmaz qala hesab edilən Şuşa şəhərinə istiqamət götürdü, keşfiyat və zərəbə pualardan yararlanmadan, Azərbaycan zabit və əsgərlərinin yenilməz iradəsi, yüksək döyüş ruhu və igidliyi ilə mədəniyyət beşiyi-

"Böyük qayıdışın şah əsəri - Şuşa!"

mizi işğaldan azad etməklə, düşmənlə yanaşı, dünyaya da Azərbaycan Ordusunun gücünü, qüdrətini göstərdi..."

Şuşanın strateji əhəmiyyəti haqqında geniş məlumat vərən müzey rəisi qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyev Vətən mühəribəsinin gedişində Türkiyənin "A Haber" televiziya kanalına müsahibəsində Şuşanın işğaldan azad edilməsinin qarşıya hədəf kimi qoyulduğunu açıqlamışdı. "Dövlət başçısı bu baredə deyib: "Mənim mövqeyim hər zaman belə olub ki, Şuşasız bizim işimiz yarımcıq olar. Ona görə, təbii ki, Şuşanın işğaldan azad edilməsi bizim hədəflərimiz arasında xüsusi yer tutur".

Şuşanın işğaldan azad edilməsi 44 günlük mühəribənin kulminasiya nöqtəsi oldu. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında yüksək peşəkarlıq, misilsiz qəhrəmanlıq göstərərək, 2020-ci il noyabrın 8-də Şuşanı işğaldan azad etdi, tarixi Zəfərə imza atdı".

Muzey rəisi onu da vurğuladı ki, Şuşa əməliyyatında düşmənin xeyli texnikası, canlı qüvvəsi məhv edildi. "Şuşanın azad edilməsi ilə Ermenistan ordusu darmadağın oldu, heç bir müqavimət gücü qalmadı. Ermenistan Şuşanı itirməklə mühəribədə məglub olduğunu qəbul etdi, kapitulyasiya aktını imzalamaq məc-

burıyyətində qaldı.

Şuşa əməliyyatı dünya hərb tarixinə görünməmiş döyüş strategiyası və taktikası ilə düşüb. Artıq dönyanın bir çox ölkəsi, o cümlədən aparıcı hərbi təhsil müəssisələri Azərbaycan Ordusunun apardığı 44 günlük mühəribəni, xüsusilə də Şuşa əməliyyatını yaxınlaşdırır.

Tədbirdə professor Camal Mustafayev, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Hacı Həsənov və başqaları çıxış edərək qeyd etdilər ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2022-ci il mehz "Şuşa ili" elan etməsi çox müttəqiqi bir addimdır. Şuşa Azərbaycanın qədim şəhəri, mədəniyyət paytaxtidır. Ordumuzun qətiyyətli mübarizəsi ilə tarixi ədalet bərpa edildi və

2020-ci il noyabrın 8-də Şuşa şəhəri işğaldan azad olundu. Şəhərə, onun tarixi-mədəni irsinə və təbiətinə vurulmuş zərərin təxirə salınmadan inven-

tarizasiyası aparılmış, bərpə işlərinə başlanılmışdır.

Tədbirdə Şuşaya hər olun-

muş sənədlə film və Art Accent Akademiyasının azaşlı tələbələrinin rəsmi əsərlərindən ibarət sərgisi nümayiş olundu. Sonda Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivinin və Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzinin orkestrinin solistlərinin ifasında hərbi vətənpərvərlik mahnıları ifa olundu.

**Baş leytenant
Günay TAGİYEVA
"Azərbaycan Ordusu"**

daim yüksək səviyyədə saxlayaqla, döyüslər zamanı tapşırıqların öhdəsində bacarıqla gələnlər.

- Hərbi hissəmizin şəxsi heyəti Vətən mühəribəsində böyük igidlik və qəhrəmanlıq göstərdi. Zabit və əsgərlərimizin erməni qəsbkarları üzərində qələbə qazanmasından qürur duyurur, - deyə əsgər Elvin Ələkbərov söhbətimizə qoşuldu. - Yaxşı biliirki, qələbələrin əldə olunmasına döyük hazırlığının yüksək olması böyük əhəmiyyət daşıyır. Ona görə də dərs və məşğələlərdə fəal iştirak edərək biliklərimizi daim təkmilləşdiririk. Çalışırıq ki, sələflərimizin zəfər dulu döyük yollarını yeni-yeni uğurlarımızla davam etdirək.

Şəxsi heyətin məşğələsini yaxından izləyən baş leytenant Fərahim Baratoğlu bizimlə söhbətində dedi ki, zabit və əsgərlərimizin tekə döyük hazırlığı deyil, mənəvi-psixoloji hazırlığı da yüksək səviyyədədir. "Çünki müntəzəm olaraq ideoloji dərslər keçirilir, mövzular geniş şəkildə onlara izah olunur. Həm döyük hazırlığı, həm də mənəvi-psixoloji hazırlığı yüksək olan əsgərlərimiz tapşırıqları peşəkarlıq və əzmkarlıqla yeri-neye yetirir, onların öhdəsindən bacarıqla gəlirlər".

Əsgərlərdən Fuad İsgəndərov, Habil Əsgərov, İlqar Əliyev, Danil Volodin və başqaları ilə də söhbət etdik. Əmin olduq ki, təlimlərdə mənim-sədikləri bilik və vərdişlər gələcək xidmətlərində onlara böyük uğurlar qazandıracaq.

**Vahid MƏHƏRRƏMOV
"Azərbaycan Ordusu"
fotoğrafçı
Namiq PƏNAHOVUNDUR**

Döyüş hazırlığı

Peşəkarlıq və əzmkarlıq uğurlara yol açır

Çöl məşğəlesi keçən istehkamçıların hərəkətlərini yaxından izlədikcə bir daha inanırsan ki, döyüslər zamanı bu ixtisas sahiblərinin üzərinə olduqca məsuliyyətli və zəruri vəzifələr düşür. Qarşıya qoyulan bu vəzifələri icra etmək üçün zabit və əsgərlərimiz daim nəzəri və əməli məşğələlər keçir, bacarıq və peşəkarlıqlarını artırırlar ki, komandırın verdiyi əmr və tapşırıqları bacarıqla, qüsura yol vermədən yerinə yetirsinlər. Daim uğur qazansınlar.

Hərbiçilər arasında istehkamçılar haqqında məşhur bir deyim var: "İstehkamçılar yalnız bir dəfə sehv edirlər". Barələrində deyilən bu sözələr onları qorxutmur. Çünkü onlar ixtisaslarını sevirlər, ona ükəden bağlıdır. İstehkamçılar təcrübə və peşəkarlıqlarını həm nəzəri, həm də əməli məşğələlərdə artırırlar. Dəslərin daha da səmərəli keçirilməsi üçün komandanlıq həm tədris otaqlarında, həm də sehra şəraitində geniş imkanlar yaradıb. Bunun nəticəsidir ki, şəxsi heyətin döyük hazırlığı yüksək səviyyədədir. İstehkamçılar bacarıqlı və peşəkar olduqlarını Vətən mühəribəsində bir daha göstərdilər. Onlar ikinci Qarabağ mühəribəsində torpaqlarımızın azadlığı namine qarşılardan dayanan vəzifələrin öhdəsindən bacarıqla gəldilər. Ordu hissələrinin düşmən üzərinə hücuma keçmələri üçün təhlükəsizlik dəhlizləri açıdilar, sədələri yardımalar, düşmən manəələrini dəf etmək döyüşçülərimi-

ze yardımcı oldular. Zabit və əsgərlərimiz isə bu sahələrdə bacarıqla keçərək eks-hücum əməliyyatlarını zəfərle başa çatdırıldılar. Bir sözə, istehkamçılar döyüslər zamanı üzərlərinə düşən tapşırıqların öhdəsində bacarıqla gəldilər, böyük qəhrəmanlıqlar göstərdilər.

Vətən mühəribəsində qalib gəlmiş istehkamçılar əldə etdikləri uğurlara arxayınlaşmadan yenə də təlim keçir, bacarıq və səriştələrini artırırlar. "N" hərbi hissəsində istehkamçıların təlim-məşqələrini yaxından izləmək imkani qazanırıq.

İstehkamçılarətəlim keçən leytenant Adəm Novruzlu dərsin mövzusunu şəxsi heyətə izah edir, verilən tapşırıqları yerine yetirəkən tələb olunan zəruri hərəkətlər haqqında onlara əhatəli danışır. Gənc zabit məşğələnin mövzusunu ətraflı izah etdikdən sonra əsgərlərdən birini sıranın qarşısına çağırıvə ona bir az əvvəl göstərdiyi hərəkətləri təkrar etmək tapşırığını verir. Əyani vəsaitlərdən səmərəli istifadə edən əsgər komandırın tapşırığını bacarıqla yerinə yetirir. Məşğələye qatılan digər əsgərlər növbə ilə irəli çıxaraq mənim-sədikləri verdişləri təkrar-təkrar göstərirler. Məşğələ davam etdikcə şəxsi heyətin necə də bacarıqlı və peşəkar olduğunu görürük. Bu isə geləcək uğur və zəfərlərdən xəbər verir.

Məşğələdə fasile elan olunanda istehkamçılarla görüşüb səhərbət edirik, onlara yaxından tanış oluruq. Leytenant Adəm

Novruzlu deyir ki, əsgərlərimizin hazırlığı, peşəkarlığı yüksək səviyyədədir. "Buna görə də hərbi hissənin şəxsi heyəti Vətən mühəribəsində qarşıya qoyulan bütün döyük tapşırıqlarının öhdəsində bacarıqla gəldi, zabit və əsgərlərimiz böyük igidlik göstərdilər. Qoşunlarımızın təhlükəsiz şəkildə irəliiəməsi üçün strateji nöqtələrdən dəhliz açıldı. Döyükçülərimiz bu təhlükəsiz yerlərdən keçərək işgalçılardan üzərinə hücum edib, bir-birindən uğurlu döyük əməliyyatlarının iştirakçısı oldular. Torpaqlarımızın azadlığı namine hamımız erməni işgalçılardan qarşı cəsaatle vuruşduq. İkinci Qarabağ mühəribəsində hər kəs üzərinə düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəldi. Buna görə də biz Vətən mühəribəsində illər-

dən bəri yurdumuzu işğaldə saxlayan düşmənə sarsıcı zərbələr endirərek, torpaqlarımızı azad etdik. Qələbələrimizin davamlı olması üçün komandanlığın təsdiq etdiyi döyük hazırlığı planına uyğun olaraq dərs və məşğələlər keçir, əsgərlərimizin bilik və təcrübələrini dəha da artırırıq. Bugünkü məşğələnin mövzusu "Tank əleyhinə minanın torpaq səthinə qurulması"dır. Bir qayda olaraq, biz məşğələlərin mövzularını əsgərlərimizə əhatəli şəkildə izah edirik. Onların vərdiş və bilikləri dərindən mənim-səmələri üçün əyani vəsaitlərdən de bacarıqla istifadə olunur. Məşğələlər döyük şəraitinə uyğun keçirildiyindən əsgərlərin həvəslə iştirak edir. Məqsədimiz odur ki, əsgərlərimizin bilik və bacarıqlarını

"N" hərbi hissəsində Novruz şənliyi təşkil olunub.

AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, Novruz tədbirində Sabirabad rayon İcra Həkimiyəti başçısının birinci müavini Həsən Həsənov, Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsinin reisi Fərid Qurbanzadə, Sabirabad rayon Gənclər və

İdman İdarəsinin reisi Nadir Quliyev, AVMVİB Sabirabad rayon şöbəsinin sədri Faiq Hüseynov və Təhsil Nazirliyinin Azad Həmkarlar İttifaqının Sabirabad rayon Komitəsinin sədri Seyidhüseyin Hüseynov, hərbi hissənin şəxsi heyeti, valideynlər iştirak ediblər.

Əvvəlcə Vətən uğrunda

"N" hərbi hissəsində Novruz şənliyi keçirilib

canlarını qəhrəmancasına fəda etmiş şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Tədbirdə çıxış edənlər bayram münasibətilə hərbi hissənin şəxsi heyətini təbrik edib, onlara çətin və şərəflə xidmətde - Vətənən müdafiəsində uğurlar arzulayıblar. Bildirlib ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusu öz üzərinə düşən missiyani layiqincə yerinə yetirərək 44 gün-lük Vətən müharibəsində Zəfer qazanıb. Əsgərlər və zabitlər şərəflə peşə sahibi olduğunu bir daha sübut ediblər. Diqqətə çatdırılıb ki, torpaqlarımız şəhidlərin qanı bahasına azadlıq qovuşub. Bu gün Vətən ke-

şiyində dayanan əsgərlər və zabitlər onlara əmanət olan torpaqları göz bəbəyi kimi qoruyurlar.

Daha sonra hərbçilərə bay-

ram sovgatı təqdim olunub.

Tədbir Sabirabad rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkil etdiyi rəngarəng konsern programı ilə davam edib.

Türkiyəli məktəblilərin məktubları Azərbaycan əsgərlərinə təqdim edilib

Bu günlərdə bir qrup türkiyəli məktəblilinin Azərbaycan əsgərlərinə yazdığı sevgi və saygı dolu məktubları ordumuzun hərbi qulluqçularına təqdim olunub və onlar da balaca şagirdlərin məktublarına cavablar göndəriblər.

30 ilə yaxın Qarabağın ermənilərin işgali altında qalması hər bir azərbaycanlının qanayan yarası, nisgil yeri olmuşdu. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sülh çağırışı cavabsız qalır, düşmən tərəfindən mövqelərimiz atəşə tutulurdu. Azərbaycan xalqı isə heç vaxt bu işğala göz yummayağına hər zaman bəyan edirdi. Nəticədə rəşadətli ordumuzun səyi nəticəsində torpaqlarımız işgal damgasından azad edildi. Qazanılan bu qələbə 44 güne siddi. İmkansız görüneni Azərbaycan əsgəri mümkün etdi.

Yalnız 44 gün boyunca deyil, həmişə olduğu kimi mühərbinin əvvəlindən indiki vaxta qədər türk qardaşlarımız yanımızdadır. Vətən mühərbiyi zamanı Türkiye Cumhuriyyətinin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səsləndirdiyi nitqlər hər bir döyüşü üçün əvəzolunmaz motivasiya və ruh yüksəkliyi demək idi. "Cəbhədə uğurla irəliləyən Azərbay-

verdi: "Vətən mühərbiisinin ilk günlərindən, daha doğrusu, ilk saatlarından biz Türkiyənin dəstəyini hiss edirdik. Türkiyənin Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilk saatlardan Azərbaycanın haqq işinə öz dəstəyini verdi. Onun açıq, birmənalı və sərt açıqlamaları Azərbaycan xalqını çox sevin-

da, bütün dünyaya göstəririk". Bu mühərbi zamanı Türkiyənin yalnız dövlət başçısı deyil, kiçikdən-böyükə hər bir vətəndaşı kömək etməye və mənəvi dəstək olmağa çalışdı. Ermenistan silahlı qüvvələrinin gecə saatlarında Gəncəni və onun dinc əhalisini raket atəşinə məruz qoyması xəberini dünyaya çatdırınlardan biri de jurnalı Fülya Oztürk idi. Türkiyəli jurnalistlər 44 gün boyunca Azərbaycanda mətbuat mənsubu olaraq aktiv fealiyyət göstərdi, dərdimizə şərık oldu, Azərbaycan Ordusunun uğurlarına sevindi, qələbə xəberini Azərbaycandan Türkiyəyə və dünyaya müjdəledi.

Gardaş və dost Azərbaycana mənəvi dəstək kampaniyasında türkiyəli məktəblilər daim feallıq nümayiş etdirir, cəbhədən gələn hər bir xəbəre diqqətlə yanaşır, şəhidlərimizə kədərlənir, uğurlarımıza sevinib qələbələrimizlə qurur duyurdular. Onlar ordumuza, Azərbaycan əsgərine olan dəsteklərini bildirmək üçün məktublar yazar, el işi hədiyyələrini və video formatda olan təbriklərini qalib əsgərlərimizə göndərirdilər. Bu məktublar balaca əllərə yazılısa da, türk dünyasına, elinə və türk yurduna sevgi ilə alışınan böyük ürkəldən xəbər verirdi.

Bələ dəstək aksiyasına qoşulanlardan biri de İstanbul şəhərinin, Sultanqazi rayonunun, İsmətpaşa məhəlləsində yerle-

şən Şəhət Furkan Doğan İmam Hatip Ortaokulunun şagirdləridir. Gəncə Qarnizonu Ideoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə erməni işğalından azad edilmiş Laçın, Kəlbəcər və Şuşa rayonlarında xidmət edən hissələrdə tədbirlər keçirilmişdir. Tədbirlər zamanı türkiyəli şagirdlərin yazdıqları məktublar Vətən torpaqlarını göz bəbəyi kimi qoruyan Azə-

baycan Ordusunun hərbi qulluqçularına çatdırılmışdır. "Əsgər məktub" layihəsi çərçivəsində baş tutan tədbirdə qardaş Türkiyədən bir qrup məktəblilərin göndərdiyi məktubları oxuyan əsgərlərimiz tərefindən şagirdlərə minnətdarlıq dulu 46 cavab məktubu ünvanlanmışdır. Tədbirdə, həmçinin məktəblilərin məktublar yazmasına və Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularına çatdırılmasına yardımçı olan Şəhət Fur-

can Ordusu çox yeri işğaldən qurtardı. Qarabağ işğaldən azad edilənə qədər bu savaş davam edəcək. Biz dost və qardaş Azərbaycanın yanında, hər zaman da yanında ola-cağıq", - sözlərini deyən Rəcəb Tayyib Ərdoğan hər bir əsgəri mənəvi güclərini təsdiq etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Vətən mühərbiyəsində qələbəyə həsr olunmuş paradda Türkiyə Dövlətinə bu sözlərlə cavab

Hüsnüyyə İDRİSOVA
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. "Kitabi-Dədə Qorqud" Azərbaycan xalqının milli qəhrəmanlıq abidəsidir.
2. Koroğlu Azərbaycan xalqının qəhrəmanıdır.

"Kitabi-Dədə Qorqud"
Azərbaycan xalqının
milli-qəhrəmanlıq
abidəsidir

Azərbaycan mədəniyyətinin ulu qaynağı olan "Kitabi-Dədə Qorqud" təkcə öz yarandığı çağda deyil, eyni zamanda, müasir dövrümüzde də milli mənəviyyatımızın, ədəbiyyat və incəsənətimizin ideya bünövrəsi olaraq qalır. Azərbaycan tarixinin bütün milli-mənəvi dəyərlərini özündə cəmləşdirən bu ulu abidə elə bir enerji mənbəyidir ki, çağdaş milli mənəviyyat və mədəniyyət tariximizi onsuq təsəvvür etmək mümkündür. "Kitabi-Dədə Qorqud"un milli tariximizin dünəni və bugündəki rolunu müdrikcəsinə "Milli varlığımızın mötəbər qaynağı" kimi səciyyələndirən ulu öndər Heydər Əliyevin söylədiyi kimi: "Bizim zəngin tariximiz, qədim mədəniyyətimiz və milli mənəvi dəyərlərimiz "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunda öz əksini tapmışdır. Bu epos bizim milli sərvətimizdir və hər bir azərbaycanlı onunla haqlı olaraq fəxr edə bilər. Dastanın məzmununu, mənasını, onun hər kəlməsini hər bir azərbaycanlı məktəbdən başlayaraq bilməlidir. Bu bizim ana kitabımızdır və gənclik bu kitabı nə qədər dərindən bilsə millətini, xalqını, vətənini, müstəqil Azərbaycanı bir o qədər də çox sevəcəkdir".

Qədim oğuz türklerinin məşətinin, etik-estetik düşüncələrinin eks etdirən qəhrəmanlıq eposu bu günümüze şifahi və yazılı şəkilde gelib catmışdır. Azərbaycan qəhrəmanlıq eposunun böyük abidələrindən olan, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində şifahi xalq yaradıcılığının ana dilində qələmə alınmış ilk ən böyük ədəbi abidəsi "Kitabi-Dədə Qorqud"dur. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanları ilk dəfə elmə məlum olmayan şəxs tərəfindən 1052-ci ildə qələmə alınmışdır. Dastan təxminən beş əsr şifahi təzahür dövrü yaşamış, bundan sonra XI əsrde yazıya alınmışdır. Dastanda bəhs edilən hadisələrin əreb işğalından əvvəlki (V-VII əsrlər), müəyyən dövrün əreb işğali (VII-IX əsrlər) ərefəsinin, bəzi boyaların ondan da xeyli əvvəl (V əsr) olmaları ehtimal edilir. Bu gün elmə məlum olan "Kitabi-Dədə Qorqud" əlyazmalarının Dresden, Vatikan və Berlin kitabxanalarında saxlanılan nüsxələri məlumdur. Həmin əlyazmalarда oğuz bəylerinin bahadırlıq və cəngavərlik reşadətlərini düzüb qoşan və milli yaddaşa verən Dədə Qorqudun Məhəmməd peyğəmberlə (s.a.v.) bir dövrdə yaşadığını göstərir.

"Kitabi-Dədə Qorqud" dastanında türk etnik qrupuna daxil olan oğuzların qəbilə və tayfa münasibətləri dövrünün hadisələri, oğuz tayflarının dövləticilik və idarəciliq ənənələri, Vətən, torpaq uğrundakı vuşuları, sivil mədəniyyətə doğru tarixi inkişafı eks etdirilir.

Dəstanda təsvir olunan hadisələr xanlar xanı Bayandır xanın başçılıq etdiyi, 24 sənacığ (el, vilayət) birləşdirən Oğuz dövlətində cərəyan edir. Vahid tayfa dövləti olan Oğuz birliyində yaranmış daxili çarışmalar, tayfalararası ziddiyətlərdən yaxın ərazilərdəki düşmən tayfalar istifadə etməyə çalışırdılar. Mərkəzi hakimiyətə tabe olan sancagaların vahid dövlətçilik ənənələri yox idi. Bununla belə, Oğuz dövlətçili-

Dədə Qorqud" boyalarında da Dədə Qorqud şücaət göstərən igidlərə ad qoyur, çətin zamanlarda xalqın köməyinə gəlir, müdrik məsləhətləri ilə onlara yol göstərir.

"Kitabi-Dədə Qorqud"un qəhrəmanlıq ruhu Vətən məhəbbəti ilə ayrılmaz vəhdətdədir. Oğuz bəyləri doğma yurdularını qorumaq namına her cür fedakarlığa hazır igidlərdir. Oğuz igidləri vətən, xalq, el yoluñda öz canlarını düşünmə-

lər hərəkatı 1518-1519) başçılığı ilə Anadoluda vüsət alan kəndli hərəkatı XVII əsrin əvvəllərində Azərbaycana da yayıldı. Müxtəlif tayfalar içərisində çıxmış Cəlali dəstə başçılarından ən məşhuru Azərbaycan türkü Koroğlu idi. Rəvayətə görə, Koroğlunun əsl adı Rövşən olub. Həsen xan tərəfindən atası Ali kisinin gözlərinin çıxarılması Rövşəndə zülümə ve haqsızlığa qarşı dərin nifrət oyadır. O, haqsızlığa,

dirmək kimi cəfəng xülyalarda olmuşlar. Tarixi bir faktdır ki, öten əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda aparılan ekspedisiyalar əsasında 1936-ci ildə eposun 20 qoldan ibarət yeni, daha mükəmməl nəşri çapa hazırlanmışdı. 1936-ci ildin dekabrında müstəntiq E.Qriqoryan tərəfindən həmin əlyazma Ermənistana, "mətn-də ermənilərdən oğurlanmış qollar üzə çıxarmaq üçün" rəyə göndərilmişdi. Sonralar həmin qolların bir çoxu ermənilərin düzəlişləri ilə erməni mətbuatında "azərbaycanca və ermənicə çalıb-çağıran erməni aşığılarından yazıya alınmış nümunələr" kimi nəşr edilmişdir. 1941-ci ildə isə İrəvanda "Koroğlu"nun erməni variantı üzə çıxıb. Nəşrə ön söz yazan erməni tədqiqatçısı X.Samuelyan mətni xeyli təriflədikdən sonra fikrini qısa və ləkonik ifade etmişdir: "...Erməni xalqının "Koroğlu" eposu yoxdur, bu, Azərbaycan aşığılarının repertuarındaki dastandır". Göründüyü kimi, tarixen türk mədəniyyətini mənimseyib saxlaşdırmağın mahir ustası olan ermənilər "Koroğlu" eposunu özünükküldəşdirmək "dügen" düşmüşlər. Bu "dügen", əslində, eposun milli mahiyyəti ilə bağlıdır. Çünkü hər bir epos onu yaradan xalqın milli həyat, milli düşüncə tərəzin güzgüsündür, milli şüurunu əks etdirir. Azərbaycan dastanı Azərbaycan xalqının milli şüurunun məhsuludur və onu nə qədər saxlaşdırmaq istəsən, dastanın hər bir poetik elementi, xüsusi dəstənin ən əlahiddə hadisəsi olan qəhrəman obrazı bütün poetik varlığı ilə Azərbaycan varlığından xəber verəcəkdir. Bütün bunnar bize bir daha erməni xisətin iç üzünü açıb göstərir.

Xalqımızın qəhrəmanlıq ənənələrini eks etdirən xalq ədəbiyyatı nümunələri əslərdən keçərək bu gün bize çatmış və milli-mədəni sərvətimizə çevrilmişdir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev bütün sahələrə olduğu kimi, tariximə, mədəniyyətimə də diqqət və qayğı göstərmişdir. Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 12 yanvar 2004-cü il tarixli sərəncamına əsasən, latin qrafikası ilə ilk növbədə kütłəvi nəşr ediləcək Azərbaycan xalq ədəbiyyatı nümunələri arasında "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun 3 cilddə, "Koroğlu" dastanının 2 cilddə çapı nəzərdə tutulmuşdur.

Tariximizi, soykökümüzü, mənşəyimizi, məskənimizi müəyyənleşdirən "Kitabi-Dədə Qorqud" eposu və "Koroğlu" dastanı xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsi kimi dəyərli əsərlər Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilmesində, vətənpərvərlik təribyəsində mühüm əhəmiyyətə malik olmuş, əzəli və əbədi torpaqlarımızın işğalından azad edilmesində tarixi ədalətin bərpə olunmasında müstəsna rol oynamışdır.

İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi

Mövzu: Azərbaycan xalq eposlarında milli qəhrəmanlıq nümunələri ("Kitabi-Dədə Qorqud" və "Koroğlu" dastanları əsasında)

yinin özünəməxsus idarəcilik qaydalarını, dövlətçilik modelini öyrənmək bu günümüz üçün də çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

"Kitabi-Dədə Qorqud" Azərbaycan xalq ədəbiyyatının ən qədim yazılı abidəsidir. Elm aləminə XIX əsrən məlum olan bu qəhrəmanlıq dastanlarının hələlik XV-XVI əsrlerde köçürülmüş iki əlyazma nüsxəsi (Drezden və Vatikan) tapılmışdır. "Oğuz tayfları dilindən Dədə Qorqud kitabı" adlanan Drezden nüsxəsi bir műqəddimə və 12 boydan ("Dirse xan oğlu Buğacın boyu", "Salur Qazanın evinin yağmalandığı boy", "Bayburanın oğlu Bamsı Beyrək boyu", "Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaqlı olduğu boy", "Duxa Qoca oğlu Dəli Domurlu boyu", "Qanlı Qoca oğlu Qanturalı boyu", "Qazılıq Qoca oğlu Yeynəyin boyu", "Basat Təpəgözü öldürdüy boy", "Bəkil oğlu Əmrənin boyu", "Salur Qazan dustaqlı oğlu Uruz çıxardığı boy", "İç Oğuza Diş Oğuz ası olub Beyrək öldüy boy"), Vatikan nüsxəsi isə eyni műqəddimə və 6 boydan ibarətdir. Bu isə onu göstərir ki, hər iki nüsxə daha qədim bir nüsxədən köçürülmüşdür. "Kitabi-Dədə Qorqud"un bir sıra boyları 1815-ci ildə alman dilində, 1894-1904-cü illerde rus dilində, 1916-ci ildə tam şəkildə Türkiyədə, 1939-cu ildə Bakıda, 1952-ci ildə İtaliyada, 1962-ci ildə isə Moskvada çap edilmişdir. Sonralar "Kitabi-Dədə Qorqud" ingiliscə, alman, fars dillərinə tərcümə edilərək İngiltərədə, ABŞda, İsvərədə yazıya alınmışdır.

Azərbaycan xalq bədii təfəkkürünün abidəsi olan "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarında xalq dilinin incəliklərindən, atalar sözlerindən, məsəllərindən məhərətə istifadə olunmuşdur. "Kitabi-Dədə Qorqud" Azərbaycan dilinin tarixini öyrənmək baxımından zəngin mənbədir.

Dastandakı hadisələrin eksəriyyəti Demirqapı Dərbənd, Bərdə, Göyçə gölü, Gəncə, Dərəşəm, Əlincə, Qaradağ, Qaraçuq dağı və s. yerlərdə cərəyan edir. "Kitabi-Dədə Qorqud"da Dədə Qorqud bu dastanların yaradıcısı, həm də iştirakçısı kimi təqdim edilir. Bayat elindən çıxmış bu bilicinin oğuzun müşkül məsələlərini həll edərək geləcəkdən xəber verdiyi göstərilir. Azərbaycanda Dədə Qorqudun bütün əşyalara ad verməsi barədə rəvayət mövcuddur. "Kitabi-

dən fəda edən, öz şəxsi mənafeyini cəmiyyətin mənafeyinə hər an qurban verməyə hazırlıq olur. Dastanlarda, eyni zamanda xeyanet, həsəd, qorxaqlıq, fərərlilik və s. kimi mənfi sıfıtlar keskin təqnid olunur.

Eposda oğuz bəyləri ilə mübarizə aparan düşmən qəbileləri də təsvir edilir. Dastanlarda oğuzların düşməne hücumları yalnız təcavüzkarlardan intiqam almaq məqsədi daşıyır. Qazan xan vuruş meydandasında "qaçanı qovmur", "aman dileyiñən öldürmür".

"Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun qəhrəmanlıq ruhu qadın obrazlarında və onların davranışlarında da aydın görünür. Dastanda təsvir edilen mərd, əyilməz qadılardan Qazan xanın qadını Burla xatun igağlıda ərinəndə geri qalmır, döyüş meydandasında hünər göstərir. Başqa qadın obrazları da (Banuçək, Selcan xatun və b.) namuslu, tədbirli, təmkinli, ağılı və dözümlüdürler.

"Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarının Azərbaycan xalqının ictimai-siyasi və mədəni həyatında kömək etdiyi üçün "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarının 1300 illiyi haqqında 20 aprel 1997-ci ildə fərman imzalılmışdır. 2018-ci il noyabrın 28-də "Dədə Qorqud"ı. Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və müsiqisi" çoxmilletli mədəniyyət nümunəsi kimi UNESCO-nun Qeyri-Maddi İrs üzrə Reprəzentativ siyahısına daxil edilmişdir.

Koroğlu Azərbaycan xalqının qəhrəmanıdır

Dilimizin, ədəbiyyatımızın, tariximizin, əməmən mədəniyyətini ən nadir incilərdən, şah abidəmiz "Kitabi-Dədə Qorqud"dan sonra yaranan ikinci böyük qəhrəmanlıq eposu "Koroğlu"dur. Dastanda xalqın həyatı ilə bağlı tarixi hadisələrdən, onun haqq-ədalet və azadlıq uğrunda apardığı mübarizədən bəhs edilir. XVI əsrin sonu - XVII əsrin əvvələrində Azərbaycanda baş verən ictimai-siyasi hadisələr, Səfəvilər dövləti və Osmanlı imperiyası arasında mühariətələrə qədər təqdim edilir. Həsən, Giziroylu Mustafa bəy, Kosa Səfər, Tanrıtanıma, Abaza paşa, habeələ dastanadakı menfi personajların bir çoxu tarixdə yaşaması şəxslər hesab olunur. Bütün bunlar qəhrəmanın cəsarətini, xalq müdrikliliyini, ədaləti özündə birləşdirən, nəğməkar, aşiq sənətinin bilicisi Koroğlunun real tarixi şəxsiyyət olduğunu deməyə əsas verir.

Azərbaycanda "Koroğlu" dastanının ilk nəşri 1913-cü ilə təsadüf edir. Bundan başqa dastanın 1927, 1929, 1941, 1949, 1956, 1975, 1983 və 1997-ci il nəşrləri də mövcuddur.

Azərbaycanın torpaqlarına olduğu kimi, mədəniyyətinə de iddiyalı olan ermənilər həttə "Koroğlu"nu da özünüküleş-

Azerbaycan Ordusunda xidmət edən hərbi qulluqçuların döyüş hazırlığı ilə yanaşı, sosial-məsiət şəraiti və qida norması da daim diqqət mərkəzində olan məsələlərdəndir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə xidmət edən hərbi qulluqçuların lazımi qida rasionu ilə vaxtılı-vaxtında təmin olunması üçün arzuolunan şərait mövcuddur.

"N" hərbi hissəsinin əsgər yeməkhanasında yaradılan şəraitlə tanış olduq. Yeməkxana növbətçisi müddətdən artıq heqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Kənan Rzayev əsgərin düzgün qidalanması, gündəlik ərzəq norması ilə bağlı məlumat verdi. "Qiada rasionunda milli xörəklər üstünlük təşkil edir. Əsgərlərə immunitetin möhkəmləndirilməsi məqsədilə vitamini, fəsle uyğun meyvelər və tərəvəzlər verilir. Səliqə-sahmana, təmizlik və gigiyena qaydalarına ciddi əməl olunur. Mövcud pandemiya qaydalarını nəzəre almaqla, mülki işçilərimiz

Məişət Əsgər Vətən əmanətiidir

si heyət üçün hazırlanın yeməklərdə istifadə olunan ərzaqlar bir əsgərin ərzəq payı normasına əsasən böülüsdürülür. Saxlanma şəraiti də ciddi nəzərə alınan mövzulardandır. Müasir avadanlıqlar sayesində ərzaqlar müvafiq kameralarda lazımi temperaturlarda tələb olunan normada qorunub saxlanılır. Həmçinin

Gülnar Tağıyeva və Gülbəniz Cəbbarovə uzun illərdə ki, əsgərlərimizin bir ana kimini qeydine qalır, onlar üçün müxtəlif təamlar hazırlanırlar. Onların yeməklərinin dadlı edən əsas səbəb əsgərlərin her birinə doğma övladları kimi yanaşmaqlarıdır. "Onları dadlı qida ilə təmin etmək biz

bütün məsiət işlərini (yeməklərin hazırlanması, təmizlik işləri, səliqə-sahman) görürələr. Əsgərlərimizin üzərinə düşən isə komandirlərinin tapşırıqlarına əməl etmək, hərbi bılık və bacarıqlarını artırmaqdır. Vətəne xidmət edən oğullarımıza xidmət göstərməyi özlerine müqəddəs vezife bilən ana və bacarımızın əsgərlərimiz üçün bişirdiyi yeməklər olduqca ləzizdir. Aşpazlarımızın hər biri öz işinən peşkarıdır. Əsgərlərin tələb olunan kalorili qida ilə təmin olunması çox müüm məsələlərdəndir. Şəx-

səksi heyətin əyləşdiyi zalda fəsle uyğun olaraq havalandırma sistemi ilə təchiz edilib. Bir sözə, hərbi qulluqçuların qidalanmasının düzgün təşkil edilməsi üçün hərbi hissədə bütün lazımi şərait mövcuddur". Söhbət əsnasında öyrənirəm ki, Kənan 44 günlük Vətən müharibəsinin də iştirakçısıdır və döyüslər vaxtı göstərdiyi xidmətlərə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən "Cəsur döyüşçü" medalı ilə təltif olunub. Aşpazlar Afət Bağırovaya,

aşpazların vəzifə borcudur" deyən xanımlarımız gördükleri idən qurur duyduqlarını vurğuladılar və burada yaradılan şəraitdən de məmənunluqlarını ifadə etdilər. Müsahibərimdən Afət Bağırovanın bacısı oğlu həzirdə "N" hərbi hissəsində hərbi xidmətdədir, Gülbəniz Cəbbarovanın qardaşı oğlu Cəfər Cəferov isə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyde təhsil alır. "Əsgərlərimizi öz övladımız bilir, doğmalarımızdan ayrılmır, çünki əsgər Vətən əmanətiidir, onların hər biri bu gün müqəddəs amala

xidmət edir. Hazırladığımız yeməkləri istahla yeməkləri, üzlərində yaranan sevinc və gülüş bizi əvəz olunmaz xoşluğu aşlayır və pəşəmizə olan sevgimizi artırır", - aşpazlar dedilər. Onu da qeyd etmək yerine düşərdi ki, adı çəkilən aşpaz xanımlarımız "Dəmir yumruq" əməliyyatı zamanı da Azərbaycan əsgərini fasıləsiz qida ilə təmin etmək üçün səfərbər olublar. Onlar stasionar şəraitdə mərmi səsələri altında hərbçilərimiz üçün yemeklər bişirək, əsl hünər göstərib, analıq və vətəndaşlıq borcunu layiqincə yerinə yetiriblər.

Əsgərlər Amin Rəşidov və Şahin Abdullayevlə də səhəbətledik. Onlar yekdiliklə burada verilən yeməklərdən və bütövlükde şəxsi heyət üçün hərbi hissədə yaradılan şəraitdə ağızdolusu danişdilar. Əslən Satalı rayonundan olan Amin gənc yaşılarından idmanla məşşəl olduğundan yüksək kalorili qidanın önemini xüsusi qeyd etdi və qəbul edilən qidanın əsgərin gündəlik fəaliyyətinə də mühüm təsirindən danişdi. Şahin Azərbaycan Universitetinin məzunudur, o da öz növbəsində dadlı yeməklər bişirdikləri üçün aşpazlara hər dəfə minnətdarlığını bildiridi vurğuladı və göstəriplen bu qaygının qarşılığını öz nümunəvi xidmətləri ilə verdiklərini bildirdi.

Burada olduğum müdəddətə bir daha şahidi oludum ki, ordu quruculuğunda aparılan düşünülmüş siyasetin məntiqi nəticəsidir ki, əsgərlərin məsiət şəraiti, təminatı ilə bağlı məsələlər hər zaman prioritət hesab olunub və bu gün də əsgərin xidməti şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində saysız-hesabsız işlər görülür. Göstərilən yüksək dəqiqət şəxsi heyətə əlavə stimul verir və onun döyük əzmini daha da möhkəmləndirir. Bir sözə, Azərbaycan əsgəri hər şeyin ən yaxşısına layiqdir - çünki o, Qalib Ali Baş Komandanın, Qalib Xalqın, Qalib Ordu-nun əsgəridir.

**Baş leytenant
Fuad CƏFƏROV
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

"Fərat qalxanı" hərbi əməliyyatlarının keçirildiyi bölgədə terror aktının qarşısı alınıb

Türkiyə Silahlı Qüvvələri Suriya ərazisində daha 8 nəfər PKK-YPG terrorçusunu zərərsizləşdirib.

Bu baredə Türkiyənin Milli Müdafiə Nazirliyindən bildirilib.

Məlumatə əsasən, terrorçular "Fərat qalxanı" hərbi əməliyyatlarının keçirildiyi bölgədə terror aktını törətməyə hazırlaşdıqları məlumat olub.

ABŞ Ukraynaya hərbi yardım üçün əlavə 800 milyon dollar ayırib

Amerika Birləşmiş Ştatları (ABŞ) Ukraynaya əlavə 800 milyon dollarlıq hərbi yardım ayırib.

Bunu ABŞ Prezidenti Cozef Bayden deyib.

Onun sözlərinə görə, təkca bu həftə ABŞ-in Ukraynaya yeni təhlükəsizlik yardımının ümumi məbləği 1 milyard dollara çatıb.

Bundan əlavə, ABŞ hakimiyəti Ukraynaya əlavə silahlar, o cümlədən hava hücumundan müdafiə sistemləri, tank əleyhinə sistemlər, atıcı silahlar və döyüş sursatları ötürmək niyətindədir.

Slovakiya parlamenti ölkədə NATO əsgərlərinin sayının artırılmasını təsdiqləyib

Slovakiya parlamenti 2100 nəfərədək NATO əsgərinin iştirakına icazə verən "Gücləndirilmiş NATO qüvvələrinin mövcudluğu" programının (eFP) bu ölkədə icrasını təsdiqləyib.

eFP programı koalisiya hökumətində təmsil olunan bütün partiyalar tərefindən dəstəklənib. NATO-nun eFP birləşməsinin tərkibində 600 nəfər Çexiya, 200 nəfər Nederland, 100 nəfər Polşa və Sloveniya, 400 nəfər ABŞ və 700 nəfər Almaniya hərbçisinin yer almazı gözlənilir.

Agentliyin məlumatına görə, hərbçilərin sayı Slovakianın müdafiəsinin təmin olunmasına xidmət edən hərbi texnika və qurğular, onların istifadə texnologiyasının tələblərinə əsasən müyyən edilir. Hərbçilər arasında Slovakia yada yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan "Patriot" hava hücumundan müdafiə sistemi, eyni zamanda "Sentinel" radar sistemi üzrə ixtisaslaşmış heyetlər də yer alacaq.

Qeyd edək ki, NATO-nun bu programı çərçivəsində çoxmilletli hərbi kontingentlər 2014-cü ildə Şərqi Avropa ölkələrində çəkildirici vasitə kimi yaradılıb. Onlar Polşa, Litva, Latviya və Estoniyada yerləşir. Ukraynada vəziyyət reaksiya olaraq alyansa üzv dövlətlər Rumıniya, Bolqarıstan, Macaristan və Slovakia da daxil olmaqla NATO-nun bütün şərqi boyunca programın genişləndirilməsinə dair razılığa gəliblər.

İtaliyada hərbi təyyarə qəzaya uğrayıb

İtaliyanın Lekko əyəletinin Monte Leqnone bölgəsində "M346" tripli hərbi təyyarə qəzaya uğrayıb.

Qəzadan əvvəl iki pilot təyyarədən paraşütle atlayıb. Pilotların biri qayalıqlarda aşkar edilib. İkinci pilotun axtarışına üç təyyarə və xilasetmə briqadası cəlb olunub.

Təyyarə Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus olmayıb. O, istehsalдан sonra sınaq uçuşu həyata keçirib.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Hərbi texnikalar, silahlar

"Canik" M2 QCB 12.7 mm-lık ağır pulemyotu

(IDEF-21) ilk dəfə nümayiş etdirilib.

Yüngül silah istehsalçılardan olan SYS şirkətinin baş direktoru Utqu Aral "IDEF-21" sərgisində ilk dəfə sərgilədikləri "Canik" markalı yerli və milli zenit silahlarının böyük maraqla qarşılığını bildirib.

Silah ən qabaqcıl texnologiyalarla yeniden dizayn olunaraq təkmilləşdirilib. "Canik" M2 QCB 12.7 mm-lık ağır pulemyotu döyüş şəraitinin tələblərinə uyğunlaşdırılmış, real döyüş mühitlərində sınaqdan keçirilmiş klassik dizaynlı bir silahdır. Bu yüksək texnologiyalı silahdan müdafiə və xü-

susi əməliyyatlarda iştirak edən bütün qruplara hər cür atəş dəstəyi missiyalarında istifadə olunur.

Silahın çəkisi 38.5 kq, uzunluğu 1.665 mm-dir. Dəqiqədə 450-650 atış tempi-

ne malikdir. Atışın məhvə məsafəsi 1.830 metr, maksimum atış uzaqlığı 6.800 metrdir.

**Hazırladı:
Könül CƏFƏRZADƏ
"Azərbaycan Ordusu"**

Ictimai-siyasi hazırlıq

Şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığı yüksək səviyyədədir

Döyüsdə şəxsi heyətin uğur əldə etmesinin əsas şərtlərindən biri möhkəm nizam-intizam və mənəvi-psixoloji cəhdən hazırlıqlı olmasınadır. Bu məqsədlə Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin diqqət və qayğısı sayəsində hərbi qulluqçuların mənəvi-psixoloji hazırlığı daim yüksək səviyyədə saxlanılır. Bunun üçün təsdiq edilmiş plana əsasən hərbi hissələrdə günün nizam qaydasına uyğun olaraq ictimai-siyasi hazırlıq məşğələləri keçirilir.

"N" hərbi hissəsində şəxsi heyət müvafiq standartlara uyğun formalaşdırılan ideoloji otaqda ictimai-siyasi hazırlıq dərsi keçirdi. Otaqda xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin ön xətdə əsgərlərlə görüşü və Ali Baş Komandanın işgaladan azad edilən torpaqlarımızda xidmət edən döyüşçülərlə görüşüñü eks etdirən fotoları və dövlət attributları eks olunub. Bunlar Ali Baş Komandanın daim əsgərin yanında olduğunu nümayiş etdirir.

Zabit günün mövzusunu - "31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü" - olduğunu bildirərək dərsə başladı. O bildirdi ki, azərbaycanlıların soyqırımı erməni fasizminin xalqımızın taleyinə həkk etdiyi qanlı salnamə, bütün türk dünyası və bəşəriyyət üçün ibret dərsidir.

- Azərbaycan xalqına qarşı ermənilər tərəfindən törədilmiş soyqırımı uzun müddət tarixin açılmamış səhifələrindən biri olmuşdur. Yalnız 80 il sonra - 1998-ci il martın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin imzaladığı "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" Fərmanda həmin dəhşətli hadisələrə adekvat siyasi qiymət verilib və "31 Mart - Azərbaycanlı-

ların Soyqırımı Günü" elan edilib. Fərmanda deyildirdi: "Azərbaycanın XIX-XX əsrlərdə baş verən bütün faciələri torpaqlarının zəhti ilə müşayiət olunaraq, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı düşünülmüş, planlı surətdə həyata keçirdiyi soyqırımı siyasetinin ayrı-ayrı mərhələlərini təşkil etmişdir. Bu hadisələrin yalnız birinə - 1918-ci il mart qırğınına siyasi qiymət vermək cəhd göstərilmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi Azərbaycan Respublikası bu gün onun axıra qədər həyata keçirə bilmədiyi qərarların məntiqi davamı olaraq soyqırımı hadisələrinə siyasi qiymət vermək borcunu tarixin hökmü kimi qəbul edir".

Bu mühüm sənəddə tariximizdə ilk dəfə olaraq, Azərbaycanın XIX əsrde zorakılıqla parçalandıqdan sonra azərbaycanlılara qarşı töredilmiş, bəşər tarixinde görünməyən vəhşiliklərə həyata keçirilmiş kütləvi qırğınların - soyqırımların rəsmən adı çəkilir, xüsusilə 1905-1907, 1918-1920, 1948-1953 və 1988-1993-cü illerde erməni millətçi, şovinist dairələri və onları dəstəkləyən mürtəce qüvvələr tərəfindən bütün Zaqafqaziya miqyasında azərbaycanlı əhaliyə qarşı aparılmış düşməncilik siyasetinin kökləri açılır. "Böyük Ermənistən" xülyasını həyata keçirməyin əsas yolunu tarix boyu bu ərazilərin yerli sakini olmuş azərbaycanlıların məhv edilməsində, köçürülməsində, onların tarix və mədəniyyət abidələrinin dağılımında, yer adlarının dəyişdirilməsində görən antiazərbaycan qüvvəlerinin menfur fəaliyyəti siyasi qiymət verilir.

Dərs başa çatıldıqdan sonra qrup

rəhbəri leytenant Təbriz Əzizov bildirdi ki, şəxsi heyətin döyüş ruhunun və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilmesində ictimai-siyasi hazırlıq dərslerinin əhəmiyyəti böyükdür. Keçirilən dərslərlə şəxsi heyətin hərb tarixi biliklərini zənginləşdirir, onlarda ruh yüksəkliyi yaradaraq peşəkar döyüşçü kimi formalaşdırır.

Əsgər Hafız Nəsimov söhbət zamanı bildirdi ki, xain erməni əsgərlərinin xalqımızın övladlarına verdiyi əzab əziyyətlərin qisasını cəsur əsgər yoldaşları Müzəffər Ali Baş Komandanın döyüş əmri ilə aldılar. "Düşmənin illərlə etdiyi torpaqlarımızı məhrur oğullarımız cəmi 44 gün ərzində azad etdilər. Bunu bir daha bütün dünyaya sübut olundu ki, Qarabağ Azərbaycandır! Bu gün qalib Azərbaycan Ordusunun sıralarında xidmət etdim üçün qurur duyuram".

Əsgər Habil Əsgərov isə bildirdi ki, 2016-ci ilin Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun istenilen an torpaqlarımızı azad edə biləcək gücdə olduğunun sübutudur. "Yalnız bunu dərk etməyən düşmən 2020-ci il sentyabrın 27-də növbəti genişmiş-yaslı təxribatlara əl atdı. Bu səbrimin son daması oldu. Əks-hükum eməliyyatına başlayan rəşadətli ordumuz düşmənin belini qırdı. Yüzlərle canlı qüvvəsinə məhv etdi. Hər gün mətin addımlarla irəliləyən ordumuz qısa müddətə işğalçılığı son qoydu. Gücümüz qarşısında aciz olan man�urlar 10 noyabr tarixində bəyanat imzalamağa məcbur oldu. Bununla da torpaqlarımız gerçək sahibinə geri döndü. Haqq-ədalət bərqərə olundu. Əlbəttə, hər bir əsgər kimi, mən də qalib Azərbaycan Ordusunun sıralarında yer alıdım, Vətənim qarşısında övladlıq borcumu şərəfə yerinə yetirdiyim üçün fəxi edirəm".

Əsgərlərlər səhbətləşdikdən sonra xidmətlərində yeni-yeni uğurlara imza atmaqlarını arzu etdik. Leytenant Təbriz Əzizovun rəhbərliyi altında keçirilən məşğələnin genişləndirilməsi və əsgərlərin səhbətlərindən əmin olduğunu, onların mənəvi-psixoloji hazırlıqları yüksək səviyyədədir.

Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ
"Azərbaycan Ordusu"

Xəmir müharibəsi:

Meksika 1821-ci ildə İspaniya-dan ayrılib müstəqilliyini qazandıqdan sonra daxili xaos yaşamağa başladı. Ölkənin idarə olunma əsaslı ilə bağlı mübahisələr çəşqinqılıq səbəb oldu. Bu daxili xaos 1828-ci ildə daha da şiddetləndi, Meksikada döyüşlər zamanı bir neçə mağaza qarət olunaraq talan edildi. M. Remontel kimi tanınan xəmir aş-pazına məxsus dükən da buraya daxil idi.

Qombe Şimpanze müharibəsi:

Qombe müharibəsi şimpanzeler tərəfindən aparılır. Bu müharibə 1974-cü ildə başlayaraq 1978-ci ilə qədər davam edir. Doktor Ceyn Qudoll müharibənin şahidi olsa da, elmi ictimaiyyət onun müşahidələrinə şübhə ilə yanaşırı. Sonrakı araştırmalar onun şimpanzelərin müharibə apardığına dair ilkin mü-

Maraq dünyamız

Müxtəlif səbəblərdən baş verən müharibələr

Dünyada müxtəlif müharibələr, qarşılurmalar və bunların yaranmasına əsas olan səbəblər mövcuddur. Bəzən isə bunlar qeyri-ciddi səbəblərdən baş verə bilir. Onlardan bəziləri ilə tanış olaq.

şahidəsini təsdiqlədikdə Qudoll haqqı çıxdı.

Qudoll bu dörd illik münaqişənin müharibə müxbiri oldu.

Miçiqan-Ohayo müharibəsi:

1835-ci ildə Ohayo ştatı ilə Miçiqan arasında ərazi mübahisəsi baş verdi. Mübahisəli ərazi olan Toledo zolağı kommersiya baxımından qiymətli torpaq sahəsi idi. 31 mart 1835-ci ildə Miçiqan qubernatoru Stevens T. Meyson və Ohayo qubernatoru Robert Lukas öz qoşunlarını Toledo gəndərdilər. Bu zaman prezident Endryu Cekson mübahisəyə müdaxilə etmək üçün ugursuz cəhd etdi. 26 aprel 1835-ci ildə Ohayo mübahisəli Toledo zolağında işləmək üçün tədqiqatçılar göndərdikdə Miçiqan qoşunlarının atəş açmasıyla kiçik atışma baş verdi. Bu hadisə zamanı hər iki tərfdən itki olmadı.

Hazırladı:
Hüsnüyyə İDRISOVA
"Azərbaycan Ordusu"

İdman

Gənc boksçumuz Avropa çempionatında ikinci qələbəsini qazanıb

Azərbaycan millisinin üzvü Nəbi Isqəndərov Xorvatiyanın Poreç şəhərində 22 yaşadək boksçular arasında təşkil olunan Avropa çempionatında ikinci görüşünü keçirib.

67 kilogram çəki dərəcəsində mübarizə aparan N. Isqəndərov Luka N. Nəsimov (Gürcüstan) ardınca Alen Ahmedoviç (Xorvatiya) də yarışdan kənarlaşdırıb.

Boksçumuz səkkizdəbir final mərhəlesi çərçivəsində ev sahibini 5:0 hesabi ilə məğlub edib.

N. Isqəndərov dördəbir final qarşılaşmasında martin 19-da çıxacaq. Təmsilimizin rəqibi fransız Hüqo Qrau olacaq.

Mədinə Dəmirova gənc gimnastların çoxnövçülüklük yarışında Azərbaycan çempionu olub

Bədii gimnastika üzrə 27-ci Azərbaycan çempionatında gənclər arasında çoxnövçülüklük yarışında qalib müəyyənəşib.

2007-2009-cu illər təvəllüdü gimnastların mübarizəsində Mədinə Dəmirova bütün rəqiblərini qabaqlayaraq ölkə çempionu olub.

Gövhər İbrahimova yarışı gümüş, Məryəm Əliyeva isə bürünc medalla başa vurublar.

İki gün davam edəcək çempionatda paytaxt üzrə "Ocaq Sport", Bakı Gimnastika Məktəbi, Respublika Kompleks İdman Məktəbi, digər şəhər və bölgələr üzrə Xirdalanın "Zirvə" klubu, Sumqayıt, Gəncə və Mingəçevirdən ümumilikdə 40 idmançı birincilik uğrunda yarışır.

Qalıbler həm ayri-ayri alətlərdə (top, halqa, gürzələr, lənt), həm də çoxnövçülüklük xalına görə müəyyənəşəcək. Çempionatın ilk günü gənclər və böyükərlər arasında çoxnövçülüklük yarışları, ikinci günü isə alətlər üzrə final mərhələləri baş tutacaq.

Qeyd edək ki, iki illik fasılədən sonra xüsusi karantin rejimi çərçivəsində yumşalma tədbirləri ilə əlaqədar olaraq tamaşaçılar Milli Gimnastika Arenasında yarışları izləmək imkanı əldə ediləbilər.

Asiya regionu üzrə "President Cup" turnirində parataekvondoçularımız üç medal qazanıblar

Tehranda parataekvondoçular arasında keçirilən "President Cup" G-2 kateqoriyalı beynəlxalq turnir yenəkunlaşdırıb.

Asiya regionu üzrə təşkil edilən turnire beş idmançı ilə qatılan Azərbaycan komandası üç medalla dördüncü yere sahib olub. Baş məşqçi Fərid Tağızadə və böyük məşqçi Yaşar Səfərovun yetirmələrindən Sabir Zeynalov (K-44, 58 kq) və İmaməddin Xəlilov (K-44, 70 kq) gümüş, Əbülfəz Abuzerli isə (K-44, 80 kq) bürünc medal qazanıblar.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl böyükərlərden ibarət taekvondo komandamız da turnirdə iki gümüş və üç bürünc medal əldə edərək komanda hesabında dördüncü pillədə qərarlaşıblar.

AZERTAC-in materialları əsasında

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Abdullaev Emin Şubay oğluna məxsus AD № 0023656 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.